



Φεβρουάριος 2025

Συνέντευξη για το Erasmus+ Sport έργο SheCOACH

Καταρρίπτοντας τα εμπόδια: Η προπονήτρια Ελένη Καφαντάρη μιλάει για την έμφυλη ισότητα και την ηγεσία στο μπάσκετ

Η Ελένη Καφαντάρη είναι μια καταξιωμένη προπονήτρια μπάσκετ με πάνω από δύο δεκαετίες εμπειρίας στο γυναικείο μπάσκετ. Έχει αναλάβει διάφορες θέσεις, όπως προπονήτρια και βοηθός προπονητή, συνεργαζόμενη με ομάδες σε επίπεδα από τις μικρές ηλικιακές κατηγορίες μέχρι τις εθνικές ομάδες. Η πορεία της στον χώρο του μπάσκετ την έχει φέρει σε πολλές χώρες της Ευρώπης, όπου έχει αφήσει σημαντικό αποτύπωμα στο άθλημα.

Στην Ελλάδα υπηρέτησε ως βοηθός προπονητή στην Εθνική Γυναικών, κατακτώντας σημαντικές θέσεις όπως την 4η θέση στο EuroBasket και την 9η θέση στο Παγκόσμιο Κύπελλο. Επίσης, ηγήθηκε της Εθνικής Γυναικών K20, οδηγώντας την στη 2η θέση στην 2η Κατηγορία, εξασφαλίζοντας την άνοδο στην 1η Κατηγορία. Επιπλέον, υπηρέτησε ως προπονήτρια της Εθνικής Γυναικών K18. Για πολλά χρόνια ήταν προπονήτρια στην Α' Εθνική Γυναικών στην Ελλάδα, με μεγάλη επιτυχία.

Το Φεβρουάριο του 2019, μετακόμισε στη Δανία, αναλαμβάνοντας τη θέση της προπονήτριας για την ομάδα SISU και την Εθνική Γυναικών K18 της Δανίας. Αργότερα, εντάχθηκε στην ομάδα BK Amager, ηγούμενη της ομάδας στην προσπάθεια για την κατάκτηση του εθνικού πρωταθλήματος. Αναλαμβάνοντας νέους ρόλους, υπηρέτησε ως βοηθός προπονητή στην Εθνική Γυναικών της Δανίας, με στόχο την πρόκριση στο EuroBasket 2023. Παράλληλα, διορίστηκε επισκέπτρια καθηγήτρια μπάσκετ στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης.

Αυτή τη στιγμή, είναι προπονήτρια της BC Alte Kanti Aarau, μιας επαγγελματικής γυναικείας ομάδας μπάσκετ στην πόλη Ααρου της Ελβετίας, για 2η σεζόν Προπονήτρια με την Εθνική Γυναικών K16 και φέτος έχει αναλάβει και την Εθνική Γυναικών K20. Τέλος, έχει διατελέσει και Βοηθός Προπονητή στην Εθνική Ομάδα Γυναικών της Ελβετίας.



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο SheCOACH συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων/εταίρων του έργου και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ε.Ε. ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές. Έργο: 101133095 - SheCOACH - ERASMUS-SPORT-2023. <https://shecoach.eu>.

Πώς μπορεί να προωθηθεί η ισότητα των φύλων στον αθλητισμό;

Η ισότητα των φύλων στον αθλητισμό είναι πολύ σημαντική για μένα. Ο αθλητισμός είναι στην ουσία μια μικρογραφία της κοινωνίας μας, και σε αυτό το σημείο θα ήθελα να αναφέρω κάτι που με εντυπωσιάζει: το 94% των γυναικών σε υψηλές επαγγελματικές θέσεις (C-suite) ήταν πρώην αθλήτριες.

Ειδικά στο μπάσκετ, που είναι ο τομέας μου, το κλειδί δεν είναι μόνο να ενθαρρύνουμε τα κορίτσια και τις γυναίκες να ασχοληθούν με το άθλημα, αλλά και να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες συνθήκες που θα τους επιτρέψουν να παραμείνουν και να εξελιχθούν σε αυτό για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Από κάθε άποψη -κυριολεκτική και μεταφορική, είναι κρίσιμο να σχεδιάζουμε και να εφαρμόζουμε στρατηγικές που δημιουργούν ασφαλείς δημόσιους χώρους για τα κορίτσια και τις γυναίκες, ώστε να μπορούν να ασχολούνται με τον αθλητισμό χωρίς εξωτερικά εμπόδια. Επιπλέον, ιδιαίτερα οφέλη μπορούν να προσφέρουν προγράμματα που παρέχουν πρόσβαση σε πόρους, και προωθούν αλλαγές αναφορικά με την λήψη αποφάσεων και την ανάληψη οργανωτικών ρόλων, βοηθώντας τις γυναίκες να συμμετέχουν ενεργά στη διαχείριση και τη λειτουργία των ομάδων τους.

Ένα ακόμα βασικό βήμα είναι να δημιουργηθούν ευκαιρίες και κίνητρα για τις γυναίκες σε όλους τους ρόλους στο μπάσκετ (προπονήτριες, διαιτητές, διοικητικό προσωπικό ή ακόμα και γυναίκες φιλάθλους), ώστε οι ομάδες και οι διοργανώσεις μπάσκετ γυναικών να διοικούνται από επαγγελματίες και όχι από εθελοντές/ντριες. Υπάρχουν πολλές ικανές και αποφασισμένες γυναίκες που απλώς χρειάζονται τις κατάλληλες ευκαιρίες και κίνητρα, όπως δίκαιες αμοιβές, σωστό εξοπλισμό, πόρους και επαγγελματική εκπαίδευση, για να ακολουθήσουν καριέρες στο γυναικείο μπάσκετ.

Τέλος, όλες οι προσπάθειες για την προώθηση της ισότητας των φύλων πρέπει να είναι βαθιά ενσωματωμένες στην κοινωνία για να φέρουν ουσιαστική αλλαγή. Αλλιώς, δεν θα καταφέρουν να φέρουν πραγματική πρόοδο.

Ποια είναι τα κύρια σημεία - κλειδιά για την ενδυνάμωση των γυναικών στο χώρο του αθλητισμού;

Για μένα, το κλειδί για την ενδυνάμωση των γυναικών στο μπάσκετ είναι η διάλυση των εμποδίων που κρατούν τις γυναίκες μακριά από τον αθλητισμό. Αυτό δεν αφορά μόνο τη δημιουργία ευκαιριών συμμετοχής, αλλά και την εξασφάλιση ότι οι γυναίκες θα έχουν επιρροή και ηγετικούς ρόλους.

Είναι ζωτικής σημασίας να αναγνωρίσουμε τις ικανότητες και τις συνεισφορές των γυναικών στο μπάσκετ, όχι μόνο ως αθλήτριες, αλλά και ως υπεύθυνες για τη λήψη αποφάσεων. Ταυτόχρονα, οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των γυναικών που θέλουν να ασχοληθούν με τον αθλητισμό σε οποιονδήποτε ρόλο και στην προβολή ισχυρών γυναικείων προτύπων για να ακολουθήσουν οι άλλες.



**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Το έργο SheCOACH συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων/εταίρων του έργου και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ε.Ε. ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές. Έργο: 101133095 - SheCOACH - ERASMUS-SPORT-2023. <https://shecoach.eu>.

Σύμφωνα με μια έρευνα της Deloitte το 2023, το 69% των γυναικών που κερδίζουν πάνω από 100.000 δολάρια το χρόνο και έχουν αναλάβει ηγετικούς ρόλους είχαν συμμετοχή σε ανταγωνιστικά αθλήματα, ενώ το 85% των γυναικών που είχαν υπάρξει αθλήτριες, δηλώνουν ότι οι δεξιότητες που ανέπτυξαν μέσω αυτών των αθλημάτων ήταν σημαντικές για την επαγγελματική τους καριέρα.

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η πιστοποίηση των γυναικών ως προπονήτριες και διαιτητές είναι ιδιαίτερα πολύτιμες, καθώς όχι μόνο παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις, αλλά προσφέρουν και ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη. Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να ειπωθεί ότι τα καλά σχεδιασμένα εκπαιδευτικά προγράμματα μπορούν να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη για την ισότητα των φύλων στο μπάσκετ, διαμορφώνοντας ένα αθλητικό περιβάλλον όπου οι γυναίκες μπορούν να ηγηθούν, να εξελιχθούν και να πετύχουν. Αυτά τα προγράμματα πρέπει να επικεντρώνονται στην ενδυνάμωση των γυναικών, ώστε να αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους εντός των ομάδων και των ομοσπονδιών, παρέχοντάς τους τα εργαλεία που χρειάζονται για να το κάνουν.

Για να συνοψίσουμε, τα τρία πιο σημαντικά σημεία για την ενδυνάμωση των γυναικών στο μπάσκετ είναι η εκπαίδευση, οι άμεσες ευκαιρίες και η ισχυρή, υποστηρικτική κοινότητα.

Θα θέλατε να μοιραστείτε κάποιο παράδειγμα έμφυλης προκατάληψης που έχετε αντιμετωπίσει στην καριέρα σας;

Δυστυχώς, οι εμπειρίες μου με έμφυλες προκαταλήψεις στην καριέρα μου ως προπονήτρια δεν είναι «μοναδικές», δεν αφορούν δηλαδή αποκλειστικά εμένα, αλλά και πολλές άλλες γυναίκες.

Έχω αντιμετωπίσει διακρίσεις όσον αφορά τον μισθό και τις ευκαιρίες επαγγελματικής ανέλιξης. Πιστεύω ακράδαντα ότι η επαγγελματική μου ανάπτυξη έχει περιοριστεί λόγω των έμφυλων στερεοτύπων. Για παράδειγμα, ίσως να έχω παρακαμφθεί για μια ανώτερη θέση προπονήτριας ή θέση διοίκησης απλώς επειδή κάποιοι υποθέτουν ότι, ως γυναίκα, έχω λιγότερα προσόντα, λιγότερη επιθυμία να ηγηθώ ή ότι είμαι ικανοποιημένη με χαμηλότερους μισθούς. Επίσης, βλέπουμε πολλούς άνδρες προπονητές στις γυναικείες κατηγορίες, αλλά όχι το αντίστροφο. Γιατί δεν υπάρχουν γυναίκες προπονήτριες σε ανδρικές ομάδες της Euroleague ή στο προσωπικό του NBA; Πρόκειται για θέμα προκατάληψης, καθώς η προπονητική δεν είναι τίποτε άλλο από την ηγεσία μιας ομάδας από τον πάγκο, όμως η ηγεσία συνδέεται υποσυνείδητα με την «αρρενωπότητα». Αλλά η αληθινή ηγεσία δεν βασίζεται στην δύναμη, οι αληθinoί ηγέτες και οι αληθινές ηγέτιδες εμπνέουν.

Δυστυχώς, αυτή η αντίληψη ότι η ηγεσία και ο αθλητισμός συνδέονται με την «αρρενωπότητα» παραμένει ισχυρή. Όταν ακούει κάποιος τη λέξη coach, το πρώτο πράγμα που του έρχεται στο μυαλό είναι ένας άντρας, αυτό είναι η λεγόμενη «ασυνείδητη προκατάληψη». Η μόνη πραγματική λύση για να ξεπεραστεί αυτή η προκατάληψη είναι να αμφισβητήσουμε τα έμφυλα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις, ενώ ταυτόχρονα να εφαρμόσουμε πολιτικές που διασφαλίζουν ότι οι θέσεις ηγεσίας στον γυναικείο αθλητισμό θα καλυπτονται από γυναίκες. Μόνο όταν γίνουν αυτές οι αλλαγές, οι άνθρωποι θα καταλάβουν πραγματικά ότι οι γυναίκες δεν είναι μόνο ικανές να ηγηθούν στο μπάσκετ, αλλά να διαπρέψουν και σε κάθε ηγετικό ρόλο και ότι αξίζουν να πληρώνονται ανάλογα.



Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο SheCOACH συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων/εταίρων του έργου και δεν αντανakλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ε.Ε. ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές. Έργο: 101133095 - SheCOACH - ERASMUS-SPORT-2023. <https://shecoach.eu>.